

Et küll mitu miljoni perekonda maailmas elab, arvame aga wälja, kui palju see ühe ainsa miljoni perekonna kohta on: $1,000,000 \times 24$ naela aastas = 24,000,000 naela, see on nii palju, et 1000 inimest 24 aastat sest saaks toidetud, kui 1000 naela aastas inimese peale peaks arvatama; ja ehk jääks weelgi midagi üle. Müüd saab ehk lugija aru, kust need suured näljaajad tulewad — ei mitte aina wiljaikkaldusest, waid ennem weel wilja raiskamisest, see on Jumala õnnistuse mikski panemisest. Sell' mõedul on siis kaa liigsöömine ja liigjoomine päris Jumala wilja raiskamine. Kui inimene enam sööb ehk joob, kui leha sünnib lenda, siis on see toidus ja joomaaeg puhtalt maha wisatud ja teeb pealegi haigeks ja jõutumaks. Seldakse, kui keegi söönud, et köht on täis. Dns söömine paljas köhu täitmine? Ei! Siis oleks ju üks-puhas, mis inimene sööb. Wõta liiwa, saue, saepuru ehk muud sellesarnast, need täidawad küll köhtu, aga kas naad toidawad? Muidugi mõista — mitte. Seepärast: söömine on ihu toitimine! Ja seepärast põle see mitte peaasi, kui palju, waid mis meie sööme. Igast toidust saawad meie ihule enam ehk wähem ollused juure sünnitnud, seda mööda, kas toit rammus ehk lahja oli; ihu aga ei wõtta enam vastu, kui seda jägu,

mis Jumal inimese raskuse, suuruse ja töö- ning elamise kumbe järäle on seaduseks teinud, kõik, mis enam on, lähäb raisku. See on ju üsna awalik, kui rumalaste mõni sööb, nenda et tõeste eitam igapäewasest leiwast hukka lähäb, kui siin tähändud on.

Iga wiimase asja juures on järälmõtlemissi waja. Üks pealt näha tühine asi on ometi õmb-luse niit. Ometigi, kui see peale mõtleb, kuidas otsukesed ühtepuhku saawad ära wisatud, siis tõuseb jälle ilmsi, kuidas tollipitkusest otsukestest, kui iga inimese kohta aga üks toll arwatakse ja 1500 miljonit inimest maa peal on elamas, üks pikkus sünnib, mis kord ümber terve maakera ulatab ja jääks weel peale sõlme kaks otja rip-puma, mis kumbki mitte liihikesed ei ole, kui asja karwa pealt hakkab läbi katsuma.

Mis tarwis niisugused kirjud arutused ja rehkendamised? Et see ja teine ehk sest märku wõtab ja ometi wiimaks aru saab, et wara korjamine mitte nii kerge ei ole, kui wara pillamine. Jumala abiga saab aga wiimase cest ennast wäga hästi hoida.